

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditura foiei pe afară la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 2. ANULU XX.

Sabiu, in 6/18 Ianuaru 1872.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. Iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Din cause neaternatōrie de redactiune esirea nrului acestuia s'a întârziat.

Eveneminte politice.

Dincoace de Lait'a este până acum totu cestiunea Croatiei în rondulu primu. Regimulu, din câte se scriu este decisu a încercă ceva pentru că sa dispăra acestu punctu negru de pe orizontulu țieriloru corōnei unguresci. Dera se vede de alta parte, ca și croatii nu suntu neplecati la concessiuni din consideratiunii pōte la constelatiunea cea nouă europēna, în carea aru fi periculu a stagnă și a si pregăti patri'a loru pradă pre sēm'a celoru dintăiu puterici ai dilei. Ministrulu croatu contele Pejacevich va merge la Vien'a, spre a statori împreuna cu imperatulu rescriptula de des-hiedere ce rebuie a se adresă dietei croate. De odata cu rescriptulu regescu se voru publică, și memorandele croatiloru și respunsulu celu din urma alu nationaliloru sositu din Agram. Prin prevenirea lui Lonyay în afacerea acēst'a a contribuitu acēst'a fōrte multu la popularisarea sea în Croati'a. Numele lui Lonyay e unu nome bine venit si placutu astadi la croati.

Fiindu ca din partea unoru diurnale vienesese se aduce în legatura afacerea croata cu cea galitiana, asiă sa vedemu ce auspiciu suntu pentru poloni în senatulu imperiale din Vien'a, „Frblatt“ spune ca nemții inca voru da atāt'a galitianiloru cătu dau magiaru croatiloru. Despre detaliurile concessiuniloru ce au sa se faca decătra senatulu imperiale galitianiloru abia s'a potutu vedē ceva în comisiunea senatului, cărei i este concediuta facerea adresei la cuventulu de tronul. Deputatii galitiani s'au dechiaratu la passulu celu dintăiu alu adresei, ca ei nu potu votă încredere absolută regimului. E dreptu ca în cuventulu de tronul a fostu vorba și de Galiti'a, înse numai în termini generali și în modu generale și ei suntu multiamiti cu pasulu; aru fi doritu înse, ca regimulu sa se fia pronunțiatu mai precisu, pentru că Galiti'a sa cunosca mai bine intențiunile fatia cu deslegarea cestiunii galitiane.

Reform'a din Pest'a anuncia, ca în Constanti-nopole va fi ambasadōre provisoriu din partea Austro-ungariei contele Ludolf și ambasadore în Aten'a contele Pottenburg.

Incordarea relationiloru între Franci'a și Itali'a cresce. Mai înainte se dicea ca pentru proiectulu de a construi mai multe intarituri în Itali'a; acum se mai adauge și caus'a, pentru ca nu, voiesce sa rechiamē regimulu italianu din Parisu pre legatulu sēu cav. Nigra. Caus'a cea mai adeverata a acestorū încordări nefericite va fi intrigarea cea perpetua a ultramontanismului papale contr'a unu regatu, carele ia restorantulu celuia puterea lumēscă.

De unu tempu încōce cetimu în repetite renduri despre începerea referintiloru mai amicabili între Germani'a și Franci'a. În Berlinu înse suntu omēni cu mare precauțiune. Acolo urmarescu totu pasulu veciniloru francesi. Despre planurile guvernamentulu francesu credu unii ca Thiers, încātu pentru persōn'a lui dorese din tōta inin'a pacea și elu va stărui seriosu pre lānga platirea celoru trei miliarde restante; dera va trebui sa faca și concessiuni simțimentelorū nationali francesi. Altii înse afirma ca regimulu francesu este de parerea ca fiindu ca în primavēr'a anului 1874 va trebui sa cēra prelungirea platirei celoru trei miliarde, negociārile în afacerea acēst'a voru curge sub impresiunea armatei celei nou organizate a francesiloru și acelea voru duce la unu resultatu mai bunu pentru Franci'a. Casulu acēst'a înse aru putē produce unu resbelu nou între puterile aceste două, cându Itali'a dōra saru potē dispensă de o invasiune în favōrea papei.

Adunarea nationala francesă a aplaciatu conventiunea supletoria din Frankfurtu încheiata cu Ger-

mani'a. Cu acēst'a pacea oficiala este definitiv încheiata între Franci'a și Germani'a. Din consideratiunea celoru atinse mai susu trebuie sa se întrebē fia cine deca pacea acēst'a va fi durabile sēu se va conturbă în curendu de cine sci ce incidentu neprevēditu.

Cu tōte aceste din lumea oficiala avemu sa mai înregistramu dupa „corespondenti'a provinciale“ din Berlinu, ca ambasadorele francesu Goutont-Biron și celu nemțiescu de Arnim s'au prōdatu fia care acreditivēle sele. Acēl'asi diurnalu dice cu privintia la acēstu evenimentu: „Restaurarea legaturiloru diplomatiche de mai înainte între Franci'a și Germani'a servesce dreptu de nou argument, ca guvernele de ambe părțile nu numai ca dorese, ci și sperēza ca acum va succede a se consolidă și relationile între aceste două staturi mari vecine din ce în ce mai tare.

Principele de corōna alu Angliei este pe calea cea mai buna a reînșanatosiārei, prin urmare țier'a acēst'a nu va veni în pusetiunea de a face experimēte cu o republica din caus'a lipsei de succesori, dupa mōrtea reginei Victori'a.

Câteva cuvinte la unele motive de ale passivității.

În fine „G. T.“ nr. 1. ne aduce motivele dlui Baritiu, pentru care densulu recomanda abținerea dela o procederē activa.

Într'unu articulu mai, lungu la adres'a unu diurnalu nemțiescu din Vien'a, dupa ce nega supusetiunea acestui diurnalu, ca si densulu aru fi lătu parte la conferint'a din Branu, despre alu cărei resultatu amu raportatu noi în nrulu 101 din a. tr. alu diurnalulu nostru, dice următoarele:

„... cu tōte aceste eu în epoc'a de fatia nu asteptu pentru natiunea mea nici celu mai micu resultatu favorabilu dela aceea specie de activitate care ni se recomanda din alta parte. Eu adēca nu credu în posibilitatea unei apropiāri sincere și duratōrie a unguiloru cătra romāni.

„Ratiunile care me confirmă în acēsta necredintia, suntu între altele ca: aristocrati'a unguresca cu tōte dependintiele sale până diosu la ciocoi sei, despretiuesce din adenculu sufletulu totu ce este românescu, se simte atacata în demnitatea sea, cându i se vorbesce de asiă numit'a egalitate, frătiatate și ce mai sciū eu câte frase bine sunatōrie. Dēra aristocrati'a unguresca tocm'a și cându nu aru despretiui pre elementulu românescu, ea nu simte de locu necesitatea de a se impacă cu poporulu, cu natiunea românescă, ci precumu în decursulu secoliloru trecuti, în tocm'a și în dīlele nōstre, se tiene prea fericita, ca-si afla între tōte impregiurārile scutu aperatoriu în elementulu germanu și în bajonetele germane. În acea pozitiune tare, ce-i pasa aristocratiiei și ciocoilorū sei de simpatii sēu de antipatii romanesce? „Decātu la o mēsă comuna cu despretiuitulu olachu, de un'a mie de ori mai bine haiducu alu germanulu.“ Totu ce ti se pare ca aru vorbi în contra acestorū asertiuni este faciaria, minciuna, comedia, cu care se înșielă numai copii. Suntu ce e dreptu, și câteva excepțiuni respectabili; înse togm'a prin aceste se confirma regul'a. Minoritatea, carea nu este considerata, ci mai vertosu despretiuita. Iēra poporulu ungurescu și mai de aprōpe asiă numit'a burgesia și inteligintia democratica, la natiunea maghiara până acum'a inca nu trage nimicu în cumpan'a politice, nu semnifică nimicu.“

Acēst'a e partea cea mai cu ratiunamentu din totu articulu. Mai la vale apoi urmēza o prosa mai multu poetica, de cătu politica, pre carea asemēna o reproducemū în următoarele:

„A renunțā, fa macaru la uniculu diu drepturile aparate până acum'a? Faca altii ori cum le va dictā consciintia lorū, eu unulu nu voiu renunțā în totu restulu vietiei mele, la nici unu dreptu din câte amu sustienutu și aparatu până acum'a“. A renunțā în starea de fatia, aru fia me sinucido a me și recunōsce de sclavu politic.“

„Vediu si eu mai pre fie care di luandose mesuri, care tientescu la omorirea nationalitatei romanesce; cu tōte aceste, fiinduca eu credu, precum amu crediutu totudēun'a, în immortalitate a elementulu national romanescu, nu mē lemu ca va fi în stare vre-odata aristocrati'a, ca se sugrime nationalitatea românescă. Iēra dēca toinsu aru fi posibilu vre-odata unu asasinatu ca acēst'a atunci acēl'a s'ar potē esecutā numai unu mai cu ajutoriu nemțiescu, înse asiă, că odata cu a romānulu, aru bate și or'a ultima a natiunii unguresce. Domn'la cu sclavulu (!!! Asiă dera totu te recunōsco de sclavu!) în acēlasi momentu. Asiă ceva s'aru mai potea.“

Nu potemu întielege nici decum, cum de omēni fōrte susceptibili, cându audu vre-unu cuventu carele nu le vine bine, se turbura și scriu declamatiuni denunciatori cu cōlele, și nu vedu ca tōta cugetarea lorū, și în cestiunile cele mai mari, este numai cea a gratiei, a cersitoriei? Ei nū si potū întipui pre romāni că factoru egalul alu statulu, cu ori care cetatianu alu statulu, fia originea lui țierenscă, cetatienescă sēu aristocratica.

Ce au romāni în cestiune curatu constitutiunale cu aristocratismulu ungurescu? Ce are ambițiunea despretiuitōria a cuiu în afaceri de drepturi? Au nu sciū noi ca în cestiune de dreptu cela ce are sa pretinda nu se orientēza nici odata după starea animei a celui dela care pretinde, ci după starea dreptulu seu că a preterditiurulu? Atunci după logic'a indicata de dlui Baritiu, dēca cineva are să faca o pretensiune la unu ambitiosu, sa nu o face până cându acēst'a nu se va lasă de ambițiunea lui. Atunci prussianii nu trebuie, sa încēpa lup'ă cu sumetii francesi, din causa ca acēst'a erāt mandri de gloriele armelorū lorū din trecutū și despretiuiatū pre prosacu.

Cându oru sci pretinsii nostri politici, cugetă, că omēni, dera nu că cersitori sēu că sclavi, aru trebui sa întielegă ca alt'a este misiunea nōstră, și adēca aru trebui sa întielegă, ca noi romāni departe de a renunțā la vreunū dreptu esentialu de a le nōstre, pretendemū că elit'a nōstră nationala, fără de sfiāla, radimata pre santulu adevēru, sa dica ori cărei natiuni colacuitōrie, ori căru guvernulu cu ori care ocaziune: acēst'a e dreptulu meu fără de care nu potū esiste și dela acēst'a nu recedu nici decum. Si acēst'a nu se oaca odata, ci de atātea ori, până cându, dēca este arogant'a sēu ambițiunea cuiu de vina, acēst'a se surpa și cade, și pretensiunea drēpta se realizēza. Dera nici decum sa nu asteptāmu până voru capetā unguirii chiefu sa se lasē de ambițiunea lorū aristocratica, ceea ce aru fi în adevēru mai multu decātu copilaria.

Acēste le dicemū încātu privesce purtarea nōstră în interesulu nostru fără de consideratiune la portarea altor'a.

Dēca este sa cāutāmu și la portarea magiariilorū, apoi credemū ca datori'a unu politicu este înainte de tōte a cercetā seriosu după adevērulu reale alu espunerilorū sele; căci dēca se ia după simpatihie individuale, pōte că sa arunce în sbisu pre acei celu urmēza. După cum amu vediatu în pasulu celu dintăiu citatu, dlui Baritiu spune, ca aristocrati'a unguresca se tiene fericita ca afla ontu scutu în elementulu germanu și în bajonetele ger-

*) Cati suntu acele?

mane și alte trivialități, cari nu corespund nici decum cu seriozitatea temei despre carea scrie, și apoi adaugă: „Totu ce ti se pare ca aru vorbi in contra acestora asertiuni este fatiaria, minciuna, comedia, cu care se insiela numi copii.”

Noi asiá scim ca miscarea Ungariei dela 1848 chiar si 1849 vorbesce in contr'a asertiunilor dlu Baritu. Unu Battyani și alții din aristocrația ungară de sigur nu pentru serviciile de haiduci nemtiesci au platit întreprinderile lor cu mörte; uno Andrassy și alți aristocrați de sigur nu din cauz'a serviciilor nemtiesci au trebuit sa parasésca țier'a sa, sa manance pânea esiliului și sa fia condamnat la mörte in absentia. Nu e treb'a noastră, precum nu e nici locul aici, că sa ne întrepunem pentru aristocrația cuiva, dara cându ne folosim de momente istorice, trebuie sa ne folosim precătu se pöte conformu adevărului, sa ne folosim dreptu pentru că sa ajungem la adevăratele conclusiuni. Aristocrația din timpurile Mariei Teresie pâna la Szechenyi celu vestitu i se pöte face imputarea de germanistica; cea de acum in sa e pura magiara și deca nu eră caderea Franciei la Sedan și capitularea lui Bazaine la Metiu și in fine capitularea Parisului, atunci cine scie ii vedeai pre aristocrația ungară asiá germanofili dupa cum se vedu astadi.

Ean sa cugetăm la resolutiuni propuse in diet'a Ungariei — că a lui Ernesto Simonyi, Tisza și Iranyi in favörea francesiloru pre timpul inca cându acesti'a dejă cadiuse; sa cugetăm la purtarea magiariloru in töte delegatiunile și la rezultatele obținute de ei in privința curtei și a armatei și sa vedem öre germanistarii suntu aceste?

Magiarii deca plutescu astadi in undele nemtiesci, o facu prinsii de interesele loru nationali, pre cari ei nu le sacrificu unoru imaginatiuni intunecate, ci pre lângă töte pusetiunea loru cea precaria între elemente straine cauta sa si mantöie esistintia. Deca gresiescu ei in combinatiunile loru fatia cu noi românii, noi trebuie sa le deschidem ochii, dara sa nu ii injörăm, séu sa ne mintim noue insine ce-va cu niscari vorbe nedemne și de muieri cu minte, cu atätu mai putienu de barbati și inca politici.

Magiarii in punctulu esistintiei nationali scie ce au sa faca fatia cu elementele cele mari, și noi, cari capetăm și noi post'a câte odata sa imităm, sa asteptăm, dupa cum dice dlu Baritu, că sa ne înghita germanismulu cu magiari cu totu, și inca pre noi peatosii și atönei că sclavi. Inalta idea despre vitalitatea noastră natională! carea deca o aru fi exprimata altu cineva asiá plasticu, ce injuraturi urite și aru mai fi auditu dela acel'asi, carele o pronuncia că o patetica profetia!

Sa fimu sinceri cu natinea noastră și cu interesele ei și sa nu ne ascundem la spatele pretestelor in adeveru copilaresci. Amu recunoscutu odata necesitatea de a fi și noi cetățeni egali in statu, apoi cum dice „negustorasi” din Brasiova, înainte pre töte căile, se întielege onorifice și legale, și sa nu mai asteptăm porumbi fripti sa ne sböre in gura.

Sassii n'au ömeni.

Sassii din Transilvani'a au „perdotu” cu denumirile din urma vre-o noue deputati din diet'a Ungariei. Sesiunea dietale se termina cu 20 Aprile a. c. st. n. Ce voru face sassii asiá dara? Aru putea face și ei acum, cându aru avé ömeni cu minte inalta politica, putientica passivitate, că baram cu acesti vre-o noue deputati sa mantöie și ei ceva din „onörea” natinei lor, dupa cum doctri-néza uno preintieptu politicu, escelentu pasivistu romanu din Pest'a (in Gaz. Tr.), carele dealtmintrea nu face politica, fiindca e amplotiatu. Dara sa te miri, ca sassii nici atät'a baramu, câtu e de acum pâna la Aprile, nu se intereséza de „onörea” loru nationala, și suntu decisi a alege in töte cercurile devenite vacante. Ei se vede ca mai bine voru sa fia de fatia la desbaterea legiloru ce privescu fundulu regiu (org. mun.), scaunele Talmaciului și Salistei etc, carea dupa e s c e l e n t u l u politicu din Pest'a nu au nimic'a comunu cu onörea unei natini, decâtu sa se bucure de „onörea” nationala a românilor, carea, dupa același politicu inaltu din Pest'a, se vede ca sta într'aceea, că românii sa lase a fi reprezentati in dieta de magiari și sassi, iera amplotiatii sa faca că densulu: sa vorbésca cei inaltii gur'a dara nu mintea și inim'a romanésca: sa laude in Pest'a uniunea Transilvaniei cu Ungaria și acasa in Tran-

silvani'a sa scrie sa fimu pasivi. Apoi nu e acest'a intieptune sati esi din pele?

Resnovu in 28 Decembre 1871.

Domnule Redactoru! Adunându-se inteligenti'a cercului Resnovu in 22 Decembre 1871. in scöla româna de aici, și constituinduse într'unu clubu locale, au încheatu aci alaturatulu protocolu sub pre care in originalu vilu trimitu, rogându-ve sa aveti bunatate alu publicá in totu cuprinsulu lui in pretiutulu dloru-vöstre diariu „Tel. Rom.” cu care remănu.

Alu D-loru vöstre stimatoriu

G. Proca.

Protocolu

din 22 Decembre 1871

luatu in adunarea inteligentiei din cerculu Resnovului convocata de dlu Georgiu Proca, pentru a se consultá asup'r'a modulu de procedere in treb'a nationale. —

In urm'a provocárei din nr. 95 alu „Telegr. Romanu” adunându-ne noi subscrisii într'o adunare locala nationala, și consultându-ne asup'r'a tienutei nostre viitoare; dupa o seriösa desbatere vedindu ca cauz'a nationala sta reu; vedindu ca passivitatea n'au adusu fructe dorite — ci numai confusiune in natine, — din care inimicii nostri au trasu lölöse; convinsi fiindu ca prin o procedere activa bine socolita s'aru readuce ierasi la o stare buna, neamu constituitu într'unu clubu locale și neamu hotaritu a ne declará pentru activitate. Spre acestu scopu rogăm pre onoratulu nostru comitetu permanentu alesu de congresele nostre din anulu 1861 și 1863, sa binevoiésca a luá ierasi conducerea cauzei nationale, și noue a ne impartasi eum — și in ce modu sa lucrăm cele mai departe că sa fimu solidari.

Resnovu datulu de susu.

Ioanu Rengi'a m. p.
Ioanu Cristolovéu,
Georgiu Chelecenia m. p.
Ioanu Radoiu m. p.
Nicolau Ilie m. p.
Rudolfu Petricu m. p.
Silvestru Radoiu m. p.
Georgiu Proca m. p.
Ioanu Nanu m. p.
Irimie Butnariu m. p.
Ioanu Popovicu m. p.
Georgiu Popovicu,
Zacharia Popu m. p.

Despre limb'a de propunere la universitatea infiintanda in Clusiu.

(din brosiur'a ocasionala a lui Mátraai, capu 7.)

Motto: „O natine, a cărei esistintia nu e ascurata, și pöte concede escensiuni de totu felulu; unei natini inse, a cărei limba e ascurata, asiá dicendu, prin lege, i pöte succede întinderea (latirea) numai dupa o precumpanire drépta a tempului și progresare graduta, căci altu cum trebuie sa produca ne evitabilu reactiunea: acest'a trebuie sa avemu totu deun'a in vedere.”

Din cuventarea dietale alui St. Szechenyi in caus'a limbii magiare“ 18 Augustu 1849.

(Capetu.)

In deceniulu ultimo an studiatu la cele 29 scöle medie (gimnasia) ale Transilvaniei 64,894 juni preste totu. Dintr'acesti'a au fostu dupa nationalitate: 14,117 români, 38,107 unguri, 8,756 nemti. Proportionea între gimnasiisti români, unguri și nemti e 14:38:8.7. Dintr'acesti'a scolaru ai scöleloru medie au absolvitu 3,180 gimnasiulu; între cari 502 români, 1573 unguri și 439 nemti. Proportionea între abiturienti români, unguri și nemti e 5:15:7.4.4.

Acesti numeri de proportiune se voru potea privi mai bine compuse in o tabela.

In Transilvani'a	Români	Unguri	Sasi
Locutori	10.9	6.7	1.5
Scolaru in scölele medie	14	38	8.7
Abiturienti pâna la maturitate	5	15.7	4.4

Aceste numeri ne arata ce proportiune diver-

ginte exista in Transilvani'a între locuitori dupa nationalitätile singuratiche și între acei partizani ai acestora natini, cari cá absoluti de gimnasiu au lipsa de cultivarea dela universitate. La 15.7 studenti unguri dela unversitate vinu 5 români și 1.4 nemti. Si deca vomu mai socoti ca cele 6 scöle reale sasesci inca 'si voru dá contingentulu la politechnicu infiintandu la universitate — scöla reale din Brasiova contingentulu de 3, din Bistritia 3, din Mediasiu 2, din Oresthia 4, din Sgh'sör'a 3, din Sabiu 6, unu contingentu basatu pre statistic'a scöleloru umanitarie care nu e contienutu in calcululu de mai susu; apoi e evidentu ca universitatea transilvanéna va fi de locuitorii acelei nationalități, cari in numeru mai mare locuiescu țier'a — românii — celu mai putienu cercelata.

Pentru socotél'a mea basata pre statistic'a scöleloru medie-umanitarie ale Transilvaniei vorbescu urmátörele date compuse de meritatii directori ai ambelor academie de drepturi din Transilvani'a Aronu Bende și Dr. Gustav Lindner:

Academia de drepturi din

I. Clusiu. II. Sabiu.

Anulu scolaru.	Nume-rulu studen-tiloru	Nationalitatea			Anulu scolaru.	Nume-rulu stud.	Nationalitatea		
		Unguri	Români	Nemti			Unguri	Români	Nemti
186 ³ / ₄	145	120	15	3	186 ³ / ₄	nu se scie			
186 ⁴ / ₅	194	152	26	2	186 ⁴ / ₅	204	23	17	67
186 ⁵ / ₆	252	197	56	6	186 ⁵ / ₆	191	37	78	70
186 ⁶ / ₇	266	207	27	10	186 ⁶ / ₇	166	32	60	70
186 ⁷ / ₈	169	203	28	19	186 ⁷ / ₈	131	27	43	59
186 ⁸ / ₉	260	203	23	21	186 ⁸ / ₉	105	15	40	50
186 ⁹ / ₁₀	244	182	29	10	186 ⁹ / ₁₀	75	9	37	33

Numerii acesti'a vorbescu mai chiaru decâtu ori ce Demostene. Si de öre ce numerulu ungariloru din Transilvania, cari au lipsa de instructiune dela universitate, întrece pre cele alte natini la olalta cu mai multu cá doplu, asiá dara elementulu ungarescu pöte pretinde cu dreptu influentia predominantöre la universitatea din Clusiu; tocmăi din titulu recerintieloru relatiuniloru nostre de cultura.

Influentia predominantöre inse nu eschisiva; căci dupa probitate cele alte döue natini de si in minoritate si dau numai $\frac{2}{5}$ a ascultatoriloru academici, totusi nu se potu eschide dela universitate.

Mai înainte de töte trebuie sa resolvemü cestiunea practica, ca câtu de mare cercu de activitate sa se dea limbii germane și române prelänga limb'a de propunere ungarésca?

Problem'a utracismului limbelor de instructiune la universitate e un'a care dupa Stefanu I nu acum mai întâiu s'a ivitu in monarchia iper ferita a Austro-Ungariei și a fostu atätu in presa câtu si parlamentu objectulu multoru desbateri și si-a aflatu in specie resolvorea practica la universitatea din Prag'a, Leopolea și dupa anii 1860 și la cea din Pest'a.

In locu de a maltratá pre cetitoriu cu publicatiunea detaiata a acestei cestiuni, a lui Saferik și Sambera, desvoltata in modulu celu mai precisu și cu regularea metodei utracistice activata la universitätile citate in moduri diferite, compunü propunerea mea respectivu pre scurtu.

Fia care sciintia (catedra) care se tiene de obiectele esamenulu de statu sa se propuna la universitatea din Clusiu decâtu uno profesoru ordinariu séu estra ordinariu séu celu mai putienu decâtu uno docinte afara de ungarésece și in limb'a germana séu romanésca.

La esamenulu de statu raspunde fia care studente in limb'a, in care a ascultatu objectulu; si la casu cá profesorulu ordinariu sa nu cunöscu aceea limba, lu implinesce cá esaminatöre profesorele estraordinariu séu docintele.

Unu docinte pöte propune (afara de ungarésece) séu in limb'a germana séu romana.

La casu ca prelege in limb'a germana séu romana unu objectu care are deja o catedra in limb'a de instructiune ungarésca, pöte docintele, conformu dispositiuniloru relative la docinti contienute in propunerea, § 3, ascernuta in afacerea crearii universitätiei, comptá pre spriginulu ministeriului.

Propunerea mea relativa la limb'a de instructiune — sciu — ca nu va aflá multa recunöscere,

astadi cândo stămu înca asiá de departe de o resol-
vire fára serupulu a cestiunei nationalitatiloru, cândo
aburele patimei innéca înca mintea partiteloru,
ce si stau contr'a, si noi ne vedemu înca asiá de
reu din caus'a delirului reciprocu de nationa-
litate.

Parerea mea merge într'acolo ca pentru aspi-
rationile nóstre nationale potera unita a culturai
e singurulu midilocu salutaru. Si tocmai din acésta
causa dorescu cá fii fia-cárei nationalitati din
tiéra sa póta luá o parte egale la acelu midilocu
bine-facatoriu.

E dóra mirare ca ungorulu, sasulu si romá-
nulu se urascu reciproce in urm'a simtului ereditu
dela parinti, fára a se cunoáscu. Juncle románu si
germanu satoru dupa sciintia si cultura mai înalta
e astadi silitu a cercetá universitatile Romaniei si
Germaniei, si se retórna in patri'a nóstra, afara de
indiestratu cu sciintia, si petrusu de dispretu si
ura contr'a ungoriloru.

E deci mirare ca antipati'a unui atare contr'a
unguriloru nu dispare si totu cresce, cândo se a-
runca cu atari sentimente in luptele nóstre nationa-
le?

De totu altfelu aru fi cândo junii nostri de
nationalitate diferita voru cresce in o cultura ce s'a-
tinge reciproce, la o universitate radicata pre base
liberale. Cândo sub umbra universitatii nóue li-
teraturile ungoriloru, romaniloru si sasiloru, ce din
ce in ce si iau aventu mai mare, páresindu positi-
unea de pána acum izolata, se voru apropia uná
de alt'a; cândo si barbatulu altei nationalitati va
simti in tóta viati'a sea binecuvéntarea culturai, pre
care universitatea statutului ungrescu o va oferi
de o potruva fíloru nationei ungrescu, nemtiescu
si romanesci.

Universitatea, care aru radica galu fii de
nationalitate diferita in cultura, si aru si apropia
egalu unulu de altulu in umblare si politica.

Si infíltiarea unei atari universitati in Clusiu
a devenitu o recerintia ardienda de cultura pentru
Transilvania asemenea pentru ungoru cátu si sasu
si románu.

Responsu

sinceru dlui Dr. Borci'a, si apoi
drumu bunu!

In nr. 100 alu „T. Rom.“ ai avutu placerea,
dle Dr., prin unu cuventu sinceru adresatu a. n.
passivisti ai fostului comitetu ad hoc, a-ti luá adio.
si fiindca in acelu cuventu ai avutu afabilitatea a
te ocupá mai cu séma de persón'a mea, credu ca
nu-mi vei luá in nume de reu, déca dupa usulu ce
se observa la toti crestini, si intréga lumea civili-
sata, cândo i se adreseza cuvinte de despartire —
'mi voiu permite si eu prin unu responsu aseme-
nea sinceru, a-ti postí „drumu bunu, cale buna“.

Premitu inse dela inceputu, ca nu voiu sa te
urmárescu, dle Dr., pre terenulu odiosu alu calum-
nieloru *) si insulteloru personali, si acést'a cu
atátu mai vertosu, cu cátu insuti recunoscu, ca aru
fi de doritu, sa nu mai amarimu órele de lectura
ale publicului cetitoriu cu calumnia si insulte per-
sonali; (Dauna, ca faptul d-tale dle Dr. nu prea
corespunde acestoru cuvinte destulu de frumóse.)

Premitendu aceste voiu sa trecu la obiectu.

Eramu in dreptu, se presupunu, si se vedu
dela d-ta, cá dela unu Dr. in dreptu, desvoltá-
du-se nisce idei si concepte de dreptu si ecuitate
mai chiare, mai drepte si mai ecuitavere de cum
ai ostentatu in mai multe corespondentie anonime,
ce au paradátu in „T. Rom.“ si mai recente sub
numele-ti propriu in nr. 100 alu aceleiasi foi;

Eramu firmu determinatu a tacé tacerea pesce-
lui la tóte provocánte passionate ce mi-ai adresatu,
cu atát'a mai vertosu, ca opiniunea publica a es-
prmatu dejá sentintia asup'a lucrániloru comitetu-
lui ad hoc, — pétra ofensunei d-tale. —

Si eata! naivitatea d-tale din nr. 100 alu „T.
R.“ me face sa-mi calcu propusulu si sa mai schimbu
cu d-ta câte-va cuvinte, togm'a si cu periculu, a
imblati pleve fatia cu d-ta.

*) Bietele cuvinte, cátu trebuie sa mai tiena spatele!
Noi nu gasimu calumnia in cele ce a scrisu dlu Dr. Borci'a,
ci mai multu o espunere a lucrului dupa cum s'a urmatu
in comitetulu de trista aducere aminte, numitu si „ad hoc“.
Déca espunerea nu aru fi asiá, atunci bine! lu combateti,
dara nu se vorbiti de calumnia. Ori dvóstra totu ce nu
ve suna bine la urchia calificati de calumnia. Ném-
tiulu are o dicere periculósa in literatur'a sea dramatica.
Acea dice: ca unde lipsescu ideile indata se afla unu cu-
ventu la tempu potrivit. Namu voi sa se aplice si aici.
R.

Aflu de prisosu a-ti dá responsuri particulari
la legionulu de întrebári erodite ce-mi faci, si pen-
tru cá totusi sa-ti respundu celu putienu la cele
mai multe, — le voiu clasificá pre acelea in 4 ca-
tegorii:

Unele suntu, dupa cum le-ai pusu — de na-
tura generale, privitorie la intréga natione romána,
si caus'a ei politica; altele suntu privitorie la con-
ferintia din 4 Sept. a. c. care a delegatu comite-
tulu ad hoc.

De felulu alu treilea consideru pre acelea, cari
privescu inteligentia romána, ce ne-a onoratu cu
responsurile sele la întrebárele facute de comitetu
(fára d-ta).

Cele de categoria a 4-a suntu invecivele si
personalitatele, in si cu cari te delectedi d-ta.

Mai înainte de a-ti respunde la tóte acestea
vréu sa insemnu, — ceea ce dta dle Dr. trebuia
sa scii, ca fiescu-care delegatu, este responsaveru
de faptele lui numai aceluia, care l'a delegatu.

D-ici mai întâu de tóte, fiindca comitetulu ad
hoc, dela dta nu a primitu nici unu mandat, cu
atát'a mai putienu e acést'a detoriu a-si dá vre-
unu responsu, séu un'a dare de séma despre actele
si afacerile sele, cu cátu dta insuti ai facutu parte
din acelu comitetu, in care cu tóte propunerile
dtale ai remasu totu-déon'a singuru singurelu. Priu
urmáre comitetulu ad hoc n'are cu dta nimic'a.

Iéra ce privescu:

a) Natione romána, pentru a cárei'a fericire
atát'a te ingrigesci, si ópintesci atát'a încátu s'aru
paré ca traiescu in firma convingere, ca séu dta
esci natione personificata séu celu putienu, ca
conferintia improvisata in 4 Sept. a. c. statatóre
din 15—20 inisi a fostu reprezentánt'a nationei romá-
ne.

De cum-va d-ta traiescu intru adevéru in ast-
felu de visuri si nu vrei a recunósce ca natione
romána — cá atare — n'a datu comitetulu ad hoc
nici unu mandat, si ca ea (natione) e deplinu
intielésa cu concl-tele comitetulu ad hoc — afara
de cáti-va angagiati, nu sciu cárei'a nationi, — apoi
numai dupa ce te vei desleptá din astfelu de visuri,
— ne vomu poté intelege. Dara si pána atunci,
— mi iertu modest'a întrebare: care natione te-a
plenipotentiatu pre d-ta dle Dr. cá sa-i faci pre-
advocatulu cu atát'a ostentatiune? si fiindca scii si
trebuie sa scii, ca natione romána, nu numai ca
nu te-a plenipotentiat, ci din contra in 3 foi pu-
blice — cari representa per excelétiu — opi-
niunea publica, te-a desavatu, si a aplaudatu la
conclusulu comitetulu ad hoc; — ce suntu opin-
tirile d-tale si in interesulu cárei nationi?

b) Conferintia tienuta in Sibiu in 4 Sept. a.
c. — cátu se va aduná laolalta asiá precum a fostu,
cândo a alesu comitetulu ad hoc, — déca nu va
fi multiamita cu darea de séma publicata in tóte
foile nóstre nationali despre actele comitetulu, cu
si toti cei-lalti membri cu d-ta dimpreuna (de nu
cum-va te vei exceptiuná si atunci) i vomu res-
punde la veri-ce întrebere ne-aru mai pune, —
d-tale inse in tóta marimea angagiamentulu ce se
vede ca ai primitu — nici unu cuventu.

c.) Pré stimatii barbati si frati románi, cari
ni-au onoratu cu responsurile opinative, in pre-
vederea gerului celui cráncénu, — atátu físcu
cátu si politicu nu numai nepriinciosu, dar si tare
contrariu concl-ámárei si tienerei de adunári nationa-
li a romániloru din Transilvania, — fii dle Dr.
liniscitu! ca si ei suntu pre deplinu de acordu cu con-
clusulu comitetulu, ceea ce au manifestatu unii in foile
publice, alii in scrisori private, si térasu alii prin tace-
re; — numai fratii Brasioveni — dara si ei cu o ma-
niera mai dénuia de barbati, de cum ai facutu si
faci d-ta — au fostu si suntu de alta parere, ce,
— voindu a fi convinsi — ca aceea provine din
convingere corata, — fára ingagiamentu, — nu li o
luámu in nume de reu, pentrucu pretiuimu si opi-
niuni contrarie; — Nu esci ch amatu dara, dle Dr.,
a rescoli atát'a pulbere nice in numele aceloru pré-
stimati domni si frati, cari suntu, capacia si aperá
ei insisi caus'a, mai cu rezultatu decâtu d-ta; —

d). Vei vedé dara dle Dr. ca comitetulu ad hoc,
togm'a sa fia voitu, n'aru fi si n'a potutu aduce
politice a romániloru in confusiu-
u e nóua, si déca conclusulu comitetulu a pro-
dusu totusi ceva confusiune, acést'a nu póte gená
intru nemic'a totalitatea romániloru, ci numai pre
cátiva individi angagiati póte nu sciu cu cine —
fára scirea si consensulu nationei románe, si inca
si pre unii cá acést'a numai si singuru intru atát'a
in cátu voru fi trebuitu sa recunósca, ca natione

romána nu e totdeon'a cu ei si pentru ei: — Si
togm'a pentru acést'a te întrebu dle Dr. ca déca
dtale si consociloru de opiniune nu v'au convenitu
nice conclusele dela Mercurea si nice acelea ale
fostului comitetu adhoc, cine vau impedeatu sa ve
formati comitete eátu ve placu séu togma sa re-
inviati pre celu dela a. 1861—3? Nime, nice in-
susi regimulu, precum sum siguru, ca ne aru fi
impedeatu pre noi a. n. pasivisti, precum faptice
ne-a si impedeatu. —

Acést'a s'a conprobatu de altu mintrelea si prin-
fapta tocma si in timpul mai recentu cu provoca-
rea din „Tel. Rom.“ a unui activistu anonimu, prin
care s'a anuntiatu pre a 3-lea di de Craciunu con-
ferintia gen. de activisti ájca in Sibiu, si prin
conclusulu dela Zernesci; — Ba sciu positivu si
aceea, ca provocári de ale activistulu anonimu, ti-
párite, aici in Sibiu s'au imprasciatu in tóta tiér'a *),
si nu credu dle Dr. ca 'mi vei poté aratá, ca s'aru
fi facutu din vre-o parte si numai o mica încerea-
re, de a ve contrácarierá; — Din contra dle
Dr. încátu pentru mine, te potu asicuré ca m'amu
bucuratu vedendu ca ati luat u odata initiati'a pre
facia, de si mascata, si voindu a deduce din acést'a
ca celu pucina de aici încolu, va veti ocupá mai
multu de cauza decâtu de persón'e. —

Acum sa-ti respundu dle Dr. la cele 3 invi-
niri si insinuari. pre cari, — precum in filipic'a
dtale din Pest'a dte 15/11 a. t. aparata in Nr. 87.
alu „Tel. Rom.“ — asiá si in adio din Nr. 100
„Tel. Rom.“ te delectedi, si me tractedi, aruncáu-
dumile, cá din seninu in cárea. —

Ce privescu aceea, ca la finea siedintiei din
30 Oct. a. c. asi fi dechiaratu: ca membrulu
absentulu dlu Dr. Racuciu si aru fi
datu parerea intr'unu biletu si ca
este pentru passivitate din mo-
tivele d. M. — repitu cele espuse in respun-
sulu meu din Nr. 92 „Tel. Rom.“ din cuventu in
cuventu, dechiaru inca odata solenu: ca in in-
tregu decursulu preatinseisie-
dintie a fostulu comitetu adhoc,
precum nici la finea ei, nu amu fa-
cutu nici cea maimica pomenire
despre aceea, ca d. Dr. Racuciu
s'aru fi dechiaratu asiá séu asiá,
cu atát'a mai pucinu, ca s'aru fi
dechiaratu pentru passivitate.

Din contra, la finea siedintiei, dupace ne scu-
lasemu dela mésa, cândo te-ai adresatu cátra mine,
dicendu, ca totusi nu aru fi trebuita sa enunciu
pána nu s'aru fi dechiaratu báteru in scrisu si d.
Dr., R. amu disu dle Dr. aceea ce insuti sustieni,
ca unu membru alu comitetulu
nu-i potu recunósce dreptulu
a-si dá parerea in scrisu; Va sa dice,
nici insusi la aperta provocare nu amu facutu nici
cea mai mica pomenire, ca dlu Dr. R. s'aru fi de-
chiaratu intr'unu biletu alu seu pentru passivitate.
— Sa 'mi fia acuma si mie permis dle Dr. a
apelá la simtiulu de adevéru alu dtale, întrebându
déca tóte cáte ai clevetitu oralmente prin Pest'a si
de 2 ori in scrisu in „Tel. Rom.“ in contra dlui
Dr. Racuciu, si in contra a. n. passivisti preste
totu nu suntu tóte uno neadevéru grosolanu, si ne-
demnu pentru unu barbatu, care mai tiene ceva la
caracterulu de omu onestu? In neesu cu acést'a te
rogu dle Dr. deca togma ti-ai luat u de scopu a
inegrí pre patriotulu si coleg'a dtale Dr. Racuciu
inaintea patroniloru dtale, cáror'a nu le vinu bine
la facia a. n. passivisti — si déca spre ájungerea
acestui scopu, nu ti e nici insusi calea calumniloru
nedemna si derogátóre, te rogu cu totu respectulu
sa-ti cautu succursulu, debuciosu spre asiá ceva,
aiea si nu la mine, cautati dlu meu! alte argu-
minte, si alte instrumente, iéra mie dami buna pace
cáci sa fii convinsu, ca pe acestu terenu, pre care
— precum se vede, — ti l'ai facutu de predilecti-
une — nu me vei afia nici odata. — Cá sa fia
intielésu, mai adaugu dle Dr., ca déca dta me in-
trebai despre cele, ce amu vorbitu eméndoi între 4
ochi a 2 di dupa siedintia din 30 Oct. pre strad'a
Cisnadiel, togma cândo erai se plecá la Mecca si
nu despre cele ce s'au petrecutu in preatinseisie-
dintia, ai fi primitu de siguru, altu responsu, da
si nu de totu contrariu celui de mai susu.

(Va urmá).

*) Acum audimu întâias data despre aceste. R.

Publicăm mai la vole denumirile jădilor, notarilor, cancelistilor, gericitorilor și altora amployați la tribunalele de I. instanța precum și la județiile districtuale locuite de români.

La tribunalul din Abrud:

De juri: Carolu Arkosy, Ladislau Basiota și Joan Ninger. De jude districtualu in Abrud: Josifu Vancza. Subjude: Candidu Albini. De jude distr. in Campeni: Fr. Loytzel; subjude: Joannu Trifau.

La tribunalul din Bistritia.

De juri: Carolu Berger, Franciscu Szabó și Car. Fluger. De jude distr. in Bistritia: Franc Schmidt; de subjude: Gusztáv Filciu și Lad. Pap. De jude distr. in Teke: Jeremia Nagy.

La tribunalul din Brasiov.

De juri: Joschima Panczél, Friderica Neugeboren, Joliu Brennerberg, Stefanu Russu și Mih. Arzt. De jude districtualu in Brasiov: Josifu Popu de subjude: Frid. Schnell, Danielu Eitelu și Josifu Vizi. De jude distr. in Hosszufalu: Toma Langer de subjude: Carolu Török.

La tribunalul din Desiu.

De juri: Andreiu Fink, Balint Herszényi, Ioanu Czicze, Akos Veres și Nic. Mikó. De jude distr. in Desiu: Franciscu Mihály; de subjude: Lad. Veres, Elek Hosszu și Nándor Keresztes. De jude distr. in Bethlen: Joannu Sebes, de subjude: Samuila Vajda Csernáthony. De jude distr. in Lapsulung. Dezső Szentmarjai; de subjude: Nic. Berenczey.

La tribunalul din Deva.

De juri: Domokos Eperjesi, Franc. Gyárfás, Mihailu Kenderesy și Joannu Balomiri. De jude distr. in Deva: Carolu Leitschaft; de subjude: Joliu Juga. De jude distr. in Vajda-Hunyad: Ales. Tornya; de subjude: Lad. Nestoru. De jude distr. in Ila: Lazaru Pipcsiu; de subjude: Josifu Balogh.

La tribunalul din Fagarasiu.

De juri: Carolu Bisztray, Josifu Barabás, Grig. Maier, Jovianu Stoica. De jude distr. in Fagarasiu: Elek Fülöp; de subjude: Georgiu Negrea, Colomanu Herszényi. De jude distr. in Siarcanu: G. Fagarasiu; de jude distr. in Zernesti: Nic. Penciu.

La tribunalul din Sabiu.

De juri: Frider. Schuster, Béla Tamásy, Petru Rosic'a, Car. Honenheim, Vilh. Müller, Frid. Zweier și Jos. Sterca Siulatiu. De jude distr. in Sabiu: Frid. Wolf; de subjude: Lud. Fuchs, Nándor Papiștu și Joannu Badila. De jude distr. in Sasusebes: Car. Leonhard; de subjude: Joannu Paraschivu. De jude distr. in Mercurea: Gus. Vendel; de subjude: Joannu Macelariu. De jude distr. in Ujegyház; Vilh. Drotteff. De jude distr. in Selisce: Joannu Roujeanu Maximu.

La tribunalul din Gyergó-Szt-Miklós.

De juri: Ant. Filep, Ales. Jánossy și Colomanu Geréb. De jude distr. in Gyergó Szt.-Miklós: Toma Kedves; de subjude: Ant. Bécse și Franciscu Gereöffy.

La tribunalul din Mediasiu.

De juri: Otto Fehdenfeld, Georgiu Chelemen, Joannu Pinciu, Marton Schwartz. De jude distr. in Mediasiu: Frid. Gräser; de subjude: Joannu Geraszimu și Car. Konradu Heidendorf. De jude distr. in Erzsébetváros: Lud. Gilyén; de subjude: Car. Kovácsy, Dénu. Szenkovits. De jude distr. in Bolkács: Ales. Surdu.

La tribunalul din Muresiu-Osiorheiu.

De juri: Ios. Hildebrand, Car. Fekete, Car. Csongray, Dan. Fagarassy, Gyárfás, Ioanu Antal, Ios. Bakcsi, Car. Gegő și bar. Oszkár Konradshaim. De jude distr. in Muresiu-Osiorheiu: Ios. Hajnal; de subjude: Gabrielu Vályi și Dénes Ieney. De jude distr. in Nyarád-Szereda: Moise Hajdu; de subjude: Mih. Tibád. De jude distr. in Mezöbánd: Ales. Illyés. De jude distr. in Szászrégen: El. Cincea; de subjude: Marcu Cetetianu, Colom. Egyed și Fridric Bithler. De jude distr. in Dieső. Szent. Márton: Ales. Vita; de subjude: Alb. Simon și Ioanu Russu.

(Va urmă).

Dela Reuniunea sodalilor romani.

Duminea in 26 Decemb. a. tr. s'a prelesu contiguarea despre industria din Anglia, esportu și importu, numerulu; bostimentelor manate cu vaporu și fără vaporu, drumurile de feru, telegrafe etc. Duminea in 2 Ianuaru a fostu adunare generale, deschisa cu o cuventare in care s'a accentuat rezultatele la cari pôte duce reuniunea, deca va fi spriginita in intielesu scopului ei. Duminea in 9 se va continuá adunarea generale.

Varietăți.

** (Comunicatiunea telegramelor) la statiunea telegrafica centrala din Pest'a a fostu in anulu trecut următoarea: S'au predatu 325,342 telegrame, in anulu 1870 numai 261,316; anulu 1871 areta dara o multire de 64,023 telegrame, in 1871 351,915, mai multulu presinta asiá dara sum'a de 78,505 telegrame*) — in anulu 1870 s'au speditu mai de parte 442,889 telegrame transitali, prin urmare cu 240,213 mai pucinu decatu in anulu trecut. Comunicatiunea generala de depesie din anulu 1871 represinta asiá dar numerulu de 1,360,359 telegrame, facia de acelu de 977,618 din anulu 1870. Amesuratu crescerei comunicatiunei s'a inmultitu și venitul oficiului telegraficu; acest'a a facutu in anulu decursu 216,426 fl. 29 cr. asiá dara unu mai multu de 18,637 fl. 50 cr. facia de anulu 1870, carele represinta numai sum'a de 197,838 fl. 79 cr.

** (11 mile marine in o óra.) Nai'a „Hypathia“ a plecatu, plinu incarcata in 4-lea Decemb. din portulu Philadelphiei cátra Europ'a. Pana in 14-lea a l. ca a avutu tempu favoritoriu, cându de odata s'a radicat o fortuna asiá de vechimie cátu capitanulu naiei a abdisu de tota sperant'a de a o mai poté salvá. Sub furia acestei vijolii a percursu „Hypathia“ pre diva o distantia de 340 mile marine. Acest'a intieia sta cá unica in istoria navigatiunei.

** Banca Transilvani'a. De si asiá tardiu, dara dopa cum cetimu in „Curierulu de Iasi“ unu domnu Costinescu a facutu acea descoperire minunata, ca banc'a acest'a este nationale románescá.

** In Stomachulu unui porcu a aflatu unu economu din Fulda o moneta și unu anelu de auru dupa datu ambe din tempulu resbelului de treidieci de ani.

** (Uriasie de porcu) a ucisu de curendu macelariulu din Uzonu, Alesandru Fogarasi. Porculu, ingrasiatu in optu luni cu cucuruzu erá acum cându l'a ucisu de 6 urme de lungu, fără 10 punti a cantaritu 6 máji (590 punti) și adeca: carnea 1 maja, slanin'a 3 máji, untur'a 65 punti etc.

** (Lucruri satanice). In fói'a germ. „Wanderer“ cetimu, ca in unu cercu anumitu de alegere alu Bucovinei comissariulu cercualu a chiamatu la sine pre alegatori pentru cá se li impartásiesca o „porunca imperatésca.“ Alegatorii, dedati a-se ciulu cându demánda dlu comissariu, s'au adunatu in cancelaria cá sa asculte porunc'a. Dlu comissariu, tienendu unu petecu de papiru in mána li comuna cu facia innaltata, ca preste nópte a venit chiaru dela Majestatea Sea imperatulu o telegram'a cátra alegatori. Curintele acestea au facutu mare impresiune asupr'a plugariloru. „Dar ce felu de porunca“, intrebara ei „a sositu nóue chiaru dela imperatulu?“ „Cetti voi insi-ve“, dise comissariulu, dându-li loru peteculu. Noi na scimu ceti, au ni aru ceti dlu comissariu ce sta acolo scrisu? se rogara alegatorii. Dlu comissariu se demite la acest'a și dice plugariloru, Majestatea Sea ve roga, ca pre elu insu-si, pre supremulu domnu, sa-lu alegeti pentru diet'a tieriei. — „Lu vomu alego“ strigara toti in coru. O dt înainte de alegere éra-i chiemá comissariulu la sine. „Este reu“ dise elu, „fórte reu.“ „Cum“ intrebara plugarii uimiti; in locu de a responde, comissariulu trage unu dinariu din straitia și intindiendu-lu alegatoriloru, dice; Cetti! „fíndu ca nu potemu ceti, asiá dar . . . grnganau ei . . . asiá dara vilu voiu ceti eu“ Comissariulu ia cuventulu și continua: „Ni-au pre-venitu blastematii de siabi din Vien'a au alesu pre imperatulu.“ „Nu face nimicu“, respușera alegatorii, „și noi lu vomu alege pre monarchulu.“ „Acea nu merge“, obiectionéza comissariulu, „legea nu concede cá sa fia cineva de dóue ori alesu; dar eu

*) Fára intielesu.

vi voi dá si la acest'a unu svatu. Ascultati-me. Eri a venit o porunca nóua. Deca nu poteti chiaru pre imperatu alege, trebuie sa alegeti pre representantele seu, pre dlu presiedinte din cerna-uti. „D'a, deca a venit o ast-feliu de porunca, de buna séma lu-vomu si alege“, dechiarara alegatorii. „Firesce ca a venit si cá sa nu o uitati, voiu se vi-o dau si in scrisu.“ Asiá a facutu dlu comissariu; plugarii inse numai aflara acest'a de lipsa si in d'ua urmátore alesera pre dlu presiedinte.

** Unu Bogati pretinsu majoru si fostu adjutante alu domnitorului Cus'a, fu arestatu in d'lele trecute in Brasiovu. Dupa unii acesta individuu nu a fostu nici majoru si cu atátu mai ptieniu adjutante, ci e de origine magiara din Transilvani'a si de profesiune unu aventurieriu.

Reclama.

(Provocare. Cátra onoratul domnu redactoru alu „Amvonului“ Iustinu Poppfiu, in Oradea-mare. Subscrisulu me afli silitu, a ve provocá, pre calea publica, a-mi tramite acei 4 fl., patru florini, val. austriaca, carii a-ti bine-voitu a-i primi dela mine, cá prenumeratiune la stimat'a-ve fói'a „Amvonulu“ pre anulu 1871, dupa cum arata si cartea de inapoiere subscrisa de onoratu d-vóstra 1871 Ianuaru 6 d'le stilulu nou, de vreme ce sub decursulu anului disu n'amu primitu numai doi nri din „Amvonu nr. 1 — și 4 — in care bine-voiti a incunosciintiá, ca fiindu morbosu, n'ati potutu espedá numerii la tempulu seu, și pentru cá sa poteti veni mai curendu in rendu, a-ti si trecut prestu nrii 2—și 3. Nrii disi iam primitu pre la midiloculu lunei lui Martiu a. trecut, și de atunci incóce, n'amu mai primitu nimic'a dela on. d-vóstra, din care cauza m'amu aflatu silitu a reclamá in mai multe renduri, pana ce in 2 Maiu 1871 prin „Correspondenz Carte“ subscrisa de dlu Ioanu Trifu, m'a rogatu din nou, sa fiu inca ptieniu in acceptare, ca cátu de curendu ve veti face destulu chiamárei, și i-mi ve-ti tramite numerii „Amvonului“ completi.

Eu on. dle redactoru! pana in d'ua de astazi inca totu acceptu — de-si inca de atunci incóce v'amu rogatu in 4 renduri, prin 4 epistole francate, sa bine-voiti a me incunosciintiá, in ce stare ve aflati? si redegiati fói'a séu nu? — Si vediendo ca dela on. d-vóstra n'amu primitu nici unu resultat, in 24 Nov. 1871 m'amu adresatu si cátra dlu cancelistu alu d-vóstre Ioanu Trifu, dupa cum i place a se subscie in dis'a corespondintia, dara dupa cum se póte vedea — dóra sunteti intielesi, cá nici unulu, sa nu-mi respușdeti nimic'a, din care cauza me afli silitu, din nou a ve provocá, cá cátu mai curendu sa bine-voiti a-mi tramite acei 4 fl. v. a., — cáci altcum, voiu fi silitu a ve restringe, prin deregatori'a politica sa mi-i platiti.“

Post'a ultima dupa cum sciti e: Akasfalva in Ardélu *).

Nyarád-Szentbenedek 2/14 Ian. 1872.

Mihailu Chiebeleanu,
parochu gr. or.

*) Pentru cele publicate sub rubric'a acest'a redactiunea nu ia asopra-si responsabilitatea. R.

ad Nr. 3/1871.

Concursu.

Representanti'a „fundatiunei lui Gojdu“ preliminaru pre anulu scolasticu 1871/2 o suma de 1100 fl. v. a. pentru stipendii de 100—400 fl. — spre conferirea acestor'a, — incependu dela semestru II scolasticu alu an. scol. cur. provóca pre toti acei tineri studiosi tienatori de Metropoli'a romána ortodocsa din Ungari'a și Ardélu, cari — avendu calitatile prescise in testamentulu fundationalu — potu aspirá la aceste stipendii — sa-si tramita petitiunile instruite cu testimoniele scolastice, cu cartea de botezu și cu atestatu de paupertate celu multu pana la 25 Februaru 1872 c. n. deadreptulu la cancelaria „Fundatiunei lui Gojdu“ in Pest'a (Rathhausplatz Nr. 8).

Datu din siedinti'a Representantei „Fundatiunei lui Gojdu“ tienuta in 12/24 Detembre 1871,

Georgiu Mocioni,
presiedinte.

I. Cav. de Puscaru,
notariu.

(1—3)